

Олег Колодизев, Валерія Щербак, Тетяна Костишина, Михайло Крупка, Тетяна Рябоволик, Лона Андрощук, Наталія Кравчук

Цифрова трансформація як інструмент створення інклюзивної економіки в Україні під час воєнного часу

російська агресія проти України наголошує на необхідності переоцінювання регіональних стратегій цифровізації та інклюзивності. Мета дослідження – визначити стратегії зміцнення цих сфер у воєнний час. Методи таксономії, кластерного та факторного аналізу показали, що області з вищим рівнем цифровізації мають нижчий рівень бідності та безробіття. Зокрема, області, що входять до верхнього квартиля індексу цифровізації, показали зниження рівня безробіття в середньому на 12 %, як порівняти з областями, що входять до нижнього квартиля. Аналіз виявив чіткі регіональні угруповання: такі області, як Запорізька, Херсонська, Донецька й Луганська, частково окуповані та демонструють низький рівень цифровізації та інклюзивності, на відміну від Миколаївської та Кіровоградської, які демонструють помірний прогрес. Сільські регіони стикаються зі значним цифровим розривом: лише 60 % сільських домогосподарств мають стабільний доступ до інтернету, порівнюючи з 90 % у міських районах. Факторний аналіз підтверджує, що умови воєнного часу прискорили цифрову трансформацію, про що свідчить збільшення використання застосунку Дія на 42 % з 2021 до 2023 року і зростання поширення інтернету із 62 % у 2019 році до 78 % у 2023 році. Крім того, у 2022 році доходи від експорту ІТ-сектору зросли на 20 %, а кількість технологічних стартапів подвоїлася між 2019 і 2023 роками. У дослідженні пропонується стратегічна основа для регіональної адаптації: інтенсивна цифровізація та інклюзивність для Запорізької, Херсонської, Донецької та Луганської областей; цифровізація для Миколаївської області; інклюзивність для Кіровоградської та Закарпатської областей; та збалансована адаптація для Чернівецької та Хмельницької областей. Рекомендовані заходи охоплюють модернізацію цифрової інфраструктури, розширення можливостей освіти, підтримку стартапів та узгодження цифрових та соціальних ініціатив для підвищення регіональної стійкості та розвитку.

Ключові слова: інклюзивність, область, розвиток, війна, нерівність, інфраструктура, соціальна адаптація, економіка знань

Класифікація JEL: O12, O33, G28, I23

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.